

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 305. szám
1990. december 3., hétfő

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 5,80 forint

Újságíró az űrben

Államfő a bányában — Párthétvége — Letartóztatási parancs
Honecker ellen — Születésnap beszélgetés Varga Mátyással
Kakukktojás a tervek között

Közéleti buzgókódás jellemezte az elmúlt hét végét. Göncz Árpád köztársasági elnök Pécsre járt, s találkozott a Mecseki Szénbányák vajáraival és vezetőivel, majd életében először leszállt a fejtési frontra. Teller Ede, az Egyesült Államokban élő fizikus tegnap a Paksi Atomerőműbe látogatott, ahol — mint mondta — meggyőződött arról, hogy az atomerőmű irányítói értik a dolgukat, tudásukkal a gyakorlatban megvalósul a biztonság. Dmitrij Jazov szovjet védelmi miniszter a Kom-szomszcskaja Pravdanak adott interjújában szölt a szovjet csapatok csehszlovákiai, magyarországi és németországi kivonásáról, és hangsúlyozta, hogy a Magyarország elhagyására megszabott határidő rendkívül feszes, de reális.

Japán újságíró a vasárnap felbocsátott szovjet űrhajó egyik utasa. A hatnapos űrutazásra a 40 éves születésnapját ünneplő legnagyobb japán magán-tévé-társaság, a TBS 10 millió dollárt fizetett. A Columbia űrrepülőgépet szintén vasárnap indították űtnak, többszöri halasztás után. Fedélzetén hét űrhajós tartózkodik, a NASA idei hatodik űrkísérletét tíznaposra tervezik.

Európa szépe egy 21 éves svájci óvónő, a kék szemű, sötétbarna hajú, 173 centis, 53 kilós Daniela Messmer — Tajvanon nyújtották át neki a koronát.

Befejeződött az SZDSZ-küldöttgyűlés

Vasárnap délután befejeződött Szombathelyen, a Művelődési és Sportházban a Szabad Demokraták Szövetségének országos küldöttgyűlése. A tanácskozáson megválasztották a párt új vezető testületét, országos elnökét, és elfogadták azokat a határozatokat, amelyek az új politikai helyzetéről, a magyar gazdaság változásának leküzdéséről, a lelkiismereti és vallásszabadságról, a szakszervezetekről és az önkormányzatok pártfrakciójáról foglalkoznak. Össze az SZDSZ álláspontját, ten-nivalóit. Az alapszabály módosítására az idő hiánya miatt nem került sor. Erről egy újabb közgyűlésen döntenek, rövid időn belül. A rendezés jogát a szegedi küldöttek kérték. A Szabad Demokraták Szövetségének küldöttgyűlése titkos szavazással, igen nagy többséggel ismét Kis Jánost választotta országos elnökké. A másik jelölt Mécs Imre volt. Az ügyvivői testület tagjai:

Béki Gabriella, Hack Péter, Hankó Faragó Miklós, Haraszti Miklós, Kis János, Magyar Bálint, Mécs Imre, Pető Iván, Rajk László, Soós Károly Attila, Wekler Ferenc. Hankó Faragó és Wekler személyében most először kerültek a testületbe vidéki politikusok. Tölgyessy Péter nem jelöltette magát a testületbe, de elsőként gratulált a megválasztottaknak.

Az országos tanácsba husz személyt választottak, a többit — a majdani alapszabálynak megfelelően — a megyék, illetve a főváros kerületek delegálják. A jószolgálati és etikai bizottság vezetője Solt Otília lett.

A küldöttgyűlés Kis János zárszavával ért véget. Az elnök hangsúlyozta: az SZDSZ elveti a kormány azonnali lemondatásának szándékát, és nem kívánja nemzeti egységkormány felállítását sem, mivel jelenleg ehhez nincs meg a szilárd bázis. Az SZDSZ leg-

fontosabb feladata, hogy közreműködjön olyan minimális konszenzus kialakításában, amely lehetővé tenné, hogy megváltozzék bármilyen összetételű kormány és a Parlament viszonya,

A biznissz az biznissz

Készen a kompromisszumra a kisgazdák

Hintók, parádés lovak, nemzeti színek és ízek! Igazi kisgazda összejövétel volt szombaton a déli órákban Zsombón. A falu aprajagya a „Három jó barát”-hoz címzett kocsmában és annak környékén tolongott. Az FKGP délelőtti 10 órakor kezdődő nagygyűlésén megjelent Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter, a párt országos elnöke és Gerbovits Jenő tárca nélküli miniszter is. A vendégek rövid időre járművet váltottak: sötét színű Mercedeseket pántlikás fogatokra cseréltek, s aprócska körutat tettek Zsombó utcáin.

Az ebéd előtti percekben Gerbovits Jenővel aktuális politikai kérdésekről beszélgettünk.

— Miniszter úr! Kormánykörökből kiszivárgott és a sajtóban megszellőztetett információk szerint a kormány testületileg és tagjai külön-külön is felajánlották lemondásukat Antal Józsefnek.

— Mi ebben az érthetetlen? Erre vártunk, ezt akartuk negyven évig, hogy mondhasuk: jöjjön és működjön a jog! A miniszterelnök úr kezét fel kell oldani. Kormányának átalakítása elvitathatatlan joga. Nincs bennünk semmi sértődöttség, nem érezzük magunkat bukott embernek. Ez egy verseny — csak addig lesz furcsa nekünk ebben az új társadalomban, amíg az

ötszöri-hatszöri csere meg nem történik.

— Milyen arányú kisgazdarszövetkezésre számítanak az új kormányban?

— Pardon, pardon! Mivel koalícióban vagyunk, a miniszterelnök úr le fog ülni a többi koalíciós párttal, és közösen megtárgyalják ezt a kérdést.

— Újragondolják a feladatokat, és megkeresik a megfelelő embereket?

— Pontosan. Minden egyes posztpon. Előttünk áll egy nehéz feladat, például meggyünk egy hegyen fölfelé, de elakadunk, elsőre nem sikerül feljutnunk, tehát — váltunk: akár módszert is, s ha kell, személyeket is. Trágyát terít a paraszt, megköpi a markát, egyet szusszant is, és újból nekiáll. Kisebbség-cenőkkkel, alkalmasint egy másik variációban, de eleget tehetünk az újabban felmerült igényeknek, s megfelelően új helyzeteknek, elvárásoknak.

— Az MDF negyedik országos gyűlése előtt már nyíltan beszélnek az e pártban meglevő három áramlatról, a kereszténydemokráciáról, a nemzeti liberalizmusról és a népi-nemzettről. A kisgazdapártban vannak-e ilyen áramlatok?

— Minden pártban ott vannak az áramlatok. Negyven év után aki ezt nem így képzelte el, az irrealista.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Testőrök, meg az ő szövetségük

Kompótostál és csőbomba

Szombaton negyvennégyen vizsgáltak a szegedi testőrképző tanfolyamon. Mint a felvételin, most is elméleti kérdéseket — de azt sokat — kaptak a jelöltek. Fizikai erőnlétüket, meg hogy alkalmasint milyen ügyes verekedők, azt nem firszirozták a testőrszövetség biztosai, ellenben válaszolniuk kellett például ilyen kérdésekre: Határozza meg, hogy egy 28 centiméter hosszú lábnyomhoz milyen méretű lábbeli tartozik? Értelmezze egy-egy mondatban az alábbi fogalmakat: jogrendszer, jogviszony! Mi a mulasztás büntetőjogi értelemben? Kínálhatunk-e aperitívt? Írja le a levélbomba... a csőbomba... a csőtányért? Írja le a levélbomba... a csőbomba... a csomagbomba lényegét! Összesen tizenegyre feladatlapot töltöttek ki a Berliini körúton, a közlekedési felügyelet székházában. Az eredmény: hat kiváló, 17 jó minősítésű testőr lett Szegeden. (Minden résztvevő saját költségén vette a tanfolyam 185 óráját.)

— Mihez foghatnak most, azok, akik elfogadhatót pro-dukáltak a vizsgán? — kérdeztem Kocsis Istvánt, a kánkat a törvényességek tanfolyamot megszervező 3 S Service Biztonsági Szol-gálat ügyvezetőjét.

— Bukottunk nincs. Ugyanis, igen magas volt a mérce: a kiválóak százszázalékos teljesítményt nyújtottak, s ha az elfogadhatón jórt értünk, az is legalább 60 százalékos eredményességet jelent. Igéretünknek megfelelően, a kiválóknak egy évre szóló szerződésre munkakönyves állást kínál szolgáltatunk. Ha akarnak, jöhetnek hozzánk.

Amint láttam, a dolgozókat a Magyar Testőr és Vagyonőr Szövetség vezetői, s az általuk fölkerített szakértők javították. Minthogy néhány napja Budapesten tartották a szövetség első sajtótájékoztatóját, kínálkozott az alkalom néhány vitatott téma fölvetésére.

— Hogy vélik, sikerült-e elfogadtatni magukat, szövetségüket a közvéleménnyel, illetve a hivatásos — politikai, szakmai — apparátussal? Végül is Önök, egy Magyarországon eddig ismeretlen szakma, testőrök, vagyonőrök, magánvállalkozásainak teremtenek szövetséget. S ezek éppoly nyereségérdekeltek, mint bármelyik más. Mi a biztosíték például arra, hogy pénzes bűnözőket nem védenek majd? Aztán, én legalábbis úgy tudom, a hivatásos apparátus nem zárta szívébe a vállalkozókat. Talán feltételek, talán elvitatják tö-lük a szakmai hozzáértést.

Lendvai Tamás, alelnök: — A kételyek alapja az újdonság. Hiszen azt szoktuk meg, a rend és a biztonság érdekében és céljából csak a politikai, tehát hatalmi súlyú hivatásos rendőrség léphetett föl, méghozzá hamis közösségi szempontokra hivatkozva. A rendszerváltás után szerintem butaságból, tudatlanságból nem akarjuk fölis-merni, hogy most van igazán közérdek. Hisz, ha valami, akkor a lét- és a vagyonbiztonság az. Ha magántulajdont akarunk, akkor azt meg is kell védeni. Aki pedig elolvassa szövet-

— Az élet majd igazolja, meg tudnak-e élni, de törvényességről most még aligha beszélhetünk.

Simkó Imre fegyverszakértő, többszörös combat-lövész bajnok: — Hiányoznak létfontosságú törvények. Ha úgy tesszik, az élet megint elment, túlhaladta jogalkotásunkat, és ez tarthatatlan. Hiányzik a rendőrtörvény, a fegyvertartásról, a magánnyomozásról szóló... Soroljam? Közben, szerintem, lassan odajutunk, kétszer is meg kell gondolni, hogy szólna az ember egy bűnözőhöz, nehogy véletlenül megsértse a jogait.

A vizsgázók közül kiválóan megfelelt egy 31 éves üzemmérnök. Beszél németül és angolul. Mivel a Közgazdaságtudományi Egyetemen féléves szünetre kényszerült, gondolta, hasznosan tölti az időt:

— A testőrképzőn nagyjából azt kaptam, amit vártam. Tudja, én '82 óta katonatolgom a munkanélkülséget tokozni. Szóval, két kisgyerekem van, úgyhogy, az eltartásukat és az egyetemi tanulmányomat, amit föltétlenül szeretnék befejezni, nehéz egyeztetnem. Szerintem nagyon kell egy profi és feddhetetlen szervezet a rendőrség mellé. A testőrszövetséget ilyennek ismertem meg, csak kapna minél hamarabb működési garanciákat. S ha nekem megfelelnek a szegedi biztonsági szolgálat feltételei, szívesen beállok testőrné.

Mag Edit

Petri Gábor emléktáblája az új klinikán

... tudta, hogy az új klinika tömb műtőjében már nem ő fog operálni, de utódaért, tanítványaiért taposta ki az utat, és még hála sem várt az utókorától, ahogyan ezt többször hangsúlyozta.

Az utókor azonban a maga módján hálás, de legalábbis nem felejt, és emlékezik. Bizonyosság rá az a kötet, amelyet Petri Gábor professzor születésének 70. évfordulójára állítottak össze 1987-ben a tanítványok visszaemlékezéseiből, és amelyből fenti mondatot — Hutás Imre egykori egészségügyi államtitkár szavait — idéztem.

Bizonyosság az emlékezésre, hogy a Petri Tanítványok Baráti Köre évről évre tudományos üléssel tisztel meg a szegedi egyetem egykori rektora, professzora, a sebészeti klinika igazgatója, az MTA orvosi osztályának egykori elnöke emléke előtt.

A Petri-tanítványok idei találkozója szombaton délelőtt volt, s hogy hosszab-

ban szólnunk róla, annak oka: a tudományos ülést követően Petri Gábor tiszteletére emléktáblát helyeztek el a SZOTE új klinikaépületében. A mementó az építé-
sben fővállalkozóként szereplő Medinvest és a Petri Tanítványok Baráti Köre-

nek közös akaratából született, annak elismerésképpen, hogy Petri professzor úr „ezen intézmény létrehozásáért igen sokat fáradozott”.

Évtizedekig harcolt, utazott és kilincsel. Érvelt az Országgyűlésben éppúgy,

mint az Egészségügyi Minisztériumban. Az orvos egyetem 1921 óta tartó áldatlan állapotán, kényszer-elhelyezésén segítő új épületnek ugyanis jóval korábban, s nem a nyolcvanas évek végén kellett volna elkészülnie.

Petri professzor már a hatvanas évek elején komoly lépéseket tett az új klinikaért. Tervek is születtek, de a megvalósulás elmaradt. A hetvenes évek második felében aztán — mint az egyetem rektora — folytatta a harcot a SZOTE évtizedes vágyának, jogos követelésének realizálásáért. Ezúttal eredménnyel, hiszen az új épület tervei elkészültek a nyolcvanas évek elejére. A végső döntést megmérhette. Évtizedek kemény harcainak jutalmát, a klinikaépítés megkezdését visszavonhatatlanul igazoló alapító okiratot bekereteztette. Ma is ott függ egykori dolgozószobája falán a kísérteties sebészeti intézetben. (Nagy László felvétele) (Kálcsai)